

Osposobljavanje operativnih kontrolora leta/dispečera leta

Sigurnosna direktiva ASO-2010-010

Broj revizije: 1/05.07.2010.

Pokretač: Agencija za civilno zrakoplovstvo, (u daljem tekstu Agencija)

Područje primjene:

Ovom Sigurnosnom direktivom propisuju se uvjeti i način stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja valjanosti dozvola i posebne ovlasti te stručna sprema, stručno osposobljavanje, provjere i ispiti, kao i drugi uvjeti kojima mora udovoljavati zrakoplovno osoblje koje obavlja poslove pripreme, otpreme i praćenje leta (dispečer) kao i uvjeti kojima moraju udovoljavati operatori zrakoplova koji provode metodu operativne kontrole letačkih operacija, koja podrazumijeva pripremu, otpremu i praćenje leta od strane dispečera.

Referentni propisi:

Zakon o zračnom prometu , čl. 80. st 1, st 5, čl. 81. st 1, st 2, čl 82. st 1. („Narodne novine, broj 69/09“).

Pravilnik o usklađivanju tehničkih propisa i upravnih postupaka u području civilnog zrakoplovstva, Aneks III, Dodatak VI, OPS 1.205 („Narodne novine, broj 117/09“)

ICAO Aneks 1, Poglavlje 4.6

ICAO Aneks 6, Poglavlje 10

ICAO Dokument 7192 -AN/857Part D-3

Referentne smjernice:

TGL 44, Sekcija 2, ACJ OPS 1.205. (*Temporary Guidance Leaflet*) sekcije 2. *Prihvatljivi načini udovoljavanja/ Materijali s pojašnjenjima/tumačenjima*

Svrha:

Agencija ovom Sigurnosnom direktivom privremeno propisuje uvjete i načine stjecanja, izdavanja, obnavljanja i produžavanja valjanosti dozvola i posebnih ovlasti dispečerima od strane operatora zrakoplova do promjene regulative kojom će to pitanje biti sveobuhvatno rješeno u skladu s ICAO i EU regulativom.

1. Uvod

Odredbom članka 81. stavak 1. Zakona o zračnom prometu (Narodne novine, broj 69/09) propisano je:

Training of Flight Operations Officers/Flight Dispatchers

Air Safety Order ASO-2010-010

Revision No. 1 /05.07.2010.

Initiated by: Croatian Civil Aviation Agency

Applicability:

This Air Safety Order prescribes conditions and method of acquisition, issuance, renewal of license and special authorization validity, personal qualification, professional training, checks and examinations, other conditions to be fulfilled by aeronautical personnel performing duties of flight preparation, flight dispatch and flight watch (dispatcher), Order also prescribes conditions to be fulfilled by aircraft operators who practice method of operational control which implies flight preparation, flight dispatch and flight watch performed by flight dispatchers.

Regulation Reference:

Air Traffic Act, Article 80. para 1. para 5, Article 81. para 1, Article 82. Item 1 (“Official Gazette, No 69/09”).

Ordinance on harmonization of technical requirements and administrative procedures in the field of civil aviation, Annex III, Appendix VI, OPS 1.205

ICAO Annex 1, Chapter 4.6

ICAO Annex 6, Chapter 10

ICAO Doc 7192 -AN/857Part D-3

Guidance Material Reference:

TGL 44, Section 2, ACJ OPS 1.205, Temporary Guidance Leaflet, Advisory Circular Joint/Acceptable Means of Compliance

Purpose:

Croatian Civil Aviation Agency with this Air Safety Order temporarily defines requirements for trainings, issuing and revalidation of dispatcher license and special authorizations by Operators until this matter is completely regulated in accordance with ICAO and EU regulations.

1. Background

*According to Article 81. para 1, of the Air Traffic Act :
“Aeronautical personnel must have the prescribed vocational qualifications, must be professionally trained,*



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

„Zrakoplovno osoblje mora imati propisanu stručnu spremu, biti stručno osposobljeno, udovoljavati posebnim zdravstvenim i drugim uvjetima za obavljanje određenog stručnog posla“

Odredbom OPS 1.205, Stručnost zrakoplovnog osoblja, Dodatka VI, Pravilnika o usklađivanju tehničkih propisa i upravnih postupaka u području civilnog zrakoplovstva (EU-OPS) propisano je da:

„Operator zrakoplova mora jamčiti da je osoblje određeno za zemaljske ili letačke operacije ili izravno povezano sa zemaljskim ili letačkim operacijama pravilno školovano, da je dokazalo mogućnost obavljanja određenih zadataka i da je svjesno odgovornosti i odnosa tih dužnosti s cijelom operacijom“

Odredbom ACJ OPS 1.205 Stručnost zrakoplovnog osoblja TGL 44 (Temporary Guidance Leaflet) sekcije 2. Prihvatljivi načini udovoljavanja/Materijali s pojašnjenjima/tumačenjima, propisano je:

„Ako operator zrakoplova zapošljava dispečere leta, u vezi s Operativnom kontrolom definiranom u JAR-OPS 1.195, osposobljavanje za ovo osoblje mora se temeljiti na odgovarajućim dijelovima ICAO Doc 7192 D3, Osposobljavanje mora biti opisano u Djelu D Operativnog priručnika. To u isto vrijeme ne znači da se od operatora zrakoplova zahtijevaju licencirani dispečeri i sustav praćenja leta.“

Odredbama sadržanim u poglavlju 4.6. ICAO Aneksa 1. propisan je program osposobljavanja (training syllabus) koji moraju završiti osobe prije nego što im se izda dozvola dispečera.

Točka 1. POJMOVI

U smislu odredaba ove Sigurnosne direktive, pojmovi koji se upotrebljavaju imaju sljedeće značenje:

- a) **Operativni kontrolora leta/dispečer leta:**
Osoba određena od strane operatora zrakoplova za kontrolu i nadzor letačkih operacija, kojoj je operator zrakoplova izdao dozvolu, odgovarajuće kvalificirana u skladu s ovom Sigurnosnom direktivom, koja podupire, izvještava i/il pomaže zapovjedniku zrakoplova u sigurnom izvođenju leta, (u daljnjem tekstu dispečer).
- b) **Dozvola (licenca):** Dokument koji identificira osobu kao stručno osposobljeno zrakoplovno osoblje, a sadrži osobne podatke, te podatke o stručnoj osposobljenosti, uključujući pojedinosti o posebnim ovlastima, njihovoj valjanosti i trenutnoj sposobnosti za obavljanje

and must meet special health and other conditions for performing of a specific professional work.”

According to OPS 1.205, Competence of Operations personnel, of Annex III of Appendix VI, of the Ordinance on harmonization of technical requirements and administrative procedures in the field of civil aviation:

„ An operator shall ensure that all personnel assigned to, or directly involved in, ground and flight operations are properly instructed, have demonstrated their abilities in their particular duties and are aware of their responsibilities and the relationship of such duties to the operation as a whole.“

According to ACJ OPS 1.205, Competence of Operations personnel TGL 44 (Temporary Guidance Leaflet), Section 2, Acceptable Means of Compliance/Guidance Material, defines::

„ If an operator employs Flight Operations Officers in conjunction with a method of Operational Control as defined in JAR-OPS 1.195, training for these personnel should be based on relevant parts of ICAO Doc 7192 D3. This training should be described in Subpart D of the Operations Manual. It is not to be inferred From this that there is a requirement for Licensed Flight Dispatchers or for a flight following system. “

ICAO Annex 1, Chapter 4.6 defines requirements for training syllabus prior to issuing of the license to dispatcher.

Item 1. TERMS

Terms used in this Air Safety Order have the following meaning :

- a) **Flight Operations Officers/Flight Dispatchers:** a person designated by the operator to engage in the control and supervision of flight operations, suitably qualified in accordance with this Air Safety Order, who supports, briefs and/or assists the pilot-in-command in the safe conduct of the flight (hereinafter dispatcher).
- b) **Licence:** document identifying qualified and professionally trained person, containing personal data, records regarding training and special authorization with related validity and capability for performance of duties;



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>određenih poslova i zadaća;</p> <p>c) Operator zrakoplova: poduzetnik koji operira ili namjerava operirati zrakoplovom koji primjenjuje odobrenu metodu operativne kontrole koja podrazumijeva korištenje dispečera.</p> <p>d) Posebna ovlast: ovlast upisana ili pridružena dozvoli dispečera kojom je utvrđena ovlast, posebni uvjeti, prava ili ograničenja.</p> <p>e) Pripravnik: osoba na stručnom osposobljavanju do stjecanja dozvole dispečera.</p> <p>f) Svjedodžba o zdravstvenoj sposobnosti: dokument kojim se dokazuje da imatelj dozvole udovoljava zahtijevanim zdravstvenim uvjetima.</p> <p>Točka 2. OPĆI UVJETI ZA OBAVLJANJE POSLOVA I ZADAĆA PRIPREME, OTPREME I PRAĆENJA LETA</p> <p>a) Dispečer, da bi mogao obavljati poslove i zadaće iz točke 3. ove Sigurnosne direktive, mora ispunjavati propisane uvjete, imati zahtijevano stručno osposobljavanje, imati odgovarajuću stručnu spremu u skladu sa ICAO Doc. 7192-AN/857 Part D-3, imati dozvolu dispečera, mora udovoljavati zdravstvenim zahtjevima prema propisima koji određuju zdravstvenu sposobnost zrakoplovnog osoblja, kao i udovoljavati drugim uvjetima utvrđenim ovom Sigurnosnom direktivom.</p> <p>b) Imatelj dozvole iz stavka a. ove točke, smije obavljati samo one poslove i zadaće, za koje ima valjanu dozvolu i posebne ovlasti. Ako su u dozvolu upisana bilo kakva ograničenja, imatelj dozvole je dužan postupati u skladu s upisanim ograničenjima.</p> <p>Točka 3. POSLOVI I ZADAĆE DISPEČERA</p> <p>a) Dispečer mora:</p> <ol style="list-style-type: none">I. Pružati podršku zapovjedniku zrakoplova u pripremi leta i osigurati potrebne informacije;II. Pružati podršku zapovjedniku zrakoplova u pripremi operativnog i ATS plana leta, potpisati, kada je primjenjivo i prijaviti ATS plan leta odgovarajućoj ATS službi; iIII. Odgovarajućim sredstvima pružiti zapovjedniku zrakoplova za vrijeme leta informacije potrebne za sigurno odvijanje leta.	<p>c) Operator: A person, organization or enterprise engaged in or offering to engage in an aircraft operation using approved method of operational control conducted by Dispatcher.</p> <p>d) Special authorization: An authorization added to dispatcher's license defining ratings or limitations</p> <p>e) Trainee: A person in a process of training for dispatcher license.</p> <p>f) Medical Assessment: The evidence issued by a Contracting State that the license holder meets specific requirements of medical fitness.</p> <p>Item 2. GENERAL TERMS OF FLIGHT DISPATCH</p> <p>a) In order to successfully accomplish duties stated in item 3. of this Air Safety Order, a Dispatcher shall match all requirements regarding training, education in accordance with ICAO Doc 7192-AN/857 Part D-3, medical fitness in accordance with regulations and be in possession of valid license as well as fulfill other requirements stated in this Air Safety Order</p> <p>b) License holder from item above is allowed to perform only duties for which valid license and special authorizations are issued. If there are any limitations stated in license, license holder is obliged to act accordingly.</p> <p>Item 3. DUTIES OF FLIGHT DISPATCHER</p> <p>a) Dispatcher shall:</p> <ol style="list-style-type: none">I. assist the pilot-in-command in flight preparation and provide the relevant information;II. assist the pilot-in-command in preparing the operational and ATS flight plans, sign when applicable and file the ATS flight plan with the appropriate ATS unit; andIII. furnish the pilot-in-command while in flight, by appropriate means, with information which may be necessary for the safe conduct of the flight.
--	---



- b) U slučaju hitne situacije dispečer mora:
- I. Pokrenuti postupak definiran u operativnom priručniku izbjegavajući bilo koju aktivnost koja bi bila u suprotnosti s postupcima kontrole leta;
 - ii. Proslijediti informacije povezane sa sigurnošću, zapovjedniku zrakoplova koje mogu biti neophodne za sigurno izvođenje leta, uključujući bilo koju promjenu plana leta koja je potrebna za odvijanje leta

Točka 4. OPĆI UVJETI KOJIMA MORA UDOVLJAVATI OPERATOR ZRAKOPLOVA

- 1) Zračni prijevoznik mora osigurati udovoljavanje zahtjevima ove Sigurnosne direktive na način da:
- a. propiše i uspostavi sustav za osposobljavanje dispečera i odredi odgovornu osobu za osposobljavanje dispečera,
 - b. propiše i uspostavi sustav za izdavanje dozvola i posebnih ovlasti dispečera i odredi odgovornu osobu za izdavanje dozvola.
 - c. osigura obavještanje odgovorne osobe za izdavanje dozvola dispečera, ukoliko ima saznanja, o svakom odstupanju od zahtjeva koji se odnose na osposobljenost i/ili fizičku i psihičku nespremnost dispečera da obavlja poslove za koje mu je izdana dozvola,
 - d. održava registar relevantnih podataka iz dozvola i evidenciju osoba koje obavljaju poslove dispečera,
 - e. u operativnom priručniku propiše postupke i programe osposobljavanja, koji uključuju postupke periodičkog osposobljavanja i provjere stručnosti te ishodi njihovo prihvaćanje od strane Agencije a koji osiguravaju stalno održavanje sposobnosti dispečera.

Točka 5. OSIGURANJE KONTROLE KVALITETE RADA DISPEČERA

Odgovorna osoba operatora zrakoplova koja nadzire rad dispečera treba kroz godišnji program nadzora najmanje jednom u dvije godine, potvrditi da postupci vezani za raspoređivanje i kontrolu rada dispečera osiguravaju zahtjeve iz ove Sigurnosne direktive, a poglavito:

- a) za sve dispečere:
- I. da su stručni za obavljanje poslova navedenih u dozvoli i;
 - II. da se, u slučajevima kada je odgovorna (nominirana) osoba operatora zrakoplova za izdavanje dozvola obustavila ili izmijenila

- b) *In the event of an emergency, a dispatcher shall:*
- I. initiate such procedures as outlined in the operations manual while avoiding taking any action that would conflict with ATC procedures; and*
 - II. convey safety-related information to the pilot-in-command that may be necessary for the safe conduct of the flight, including information related to any amendments to the flight plan that become necessary in the course of the flight.*

Item 4. GENERAL TERMS FOR OPERATORS

- 1) *Operator shall ensure compliance with requirements of this Air Safety Order, by means to :*
- a. regulate and incorporate dispatchers training and appoint responsible person for training*
 - b. regulate and incorporate issuing of license and special authorizations and appoint responsible person*
 - c. ensure reporting to license issuing responsible person in case of any discrepancies regarding to qualification, physical or medical fitness of dispatcher*
 - d. keep records of all relevant data from licenses and special authorizations of all dispatchers*
 - e. define procedures and training programmes in Operational Manuals, including recurrent training, and obtain their acceptance by the Agency.*

Item 5. QUALITY ASSURANCE OF DISPATCHER DUTIES

Operator's responsible person in charge for supervising of Dispatcher, should through annual audit plan, ensure that rostering and supervising of dispatchers fulfill this Air Safety Order requirements, especially as for:

- a) *all dispatchers*
- I. that are all qualified as stated in license, and*
 - II. when appointed responsible person for license issuing, suspends or amends a license, assure that license holder is not rostered to duties for*



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>dozvolu dispečera, ta osoba ne raspoređuje bez odgovarajućeg nadzora na poslove za koje je potrebna dozvola ili ukinuta posebna ovlast;</p> <p>III. da se imatelj dozvole spriječi u korištenju povlastica dozvole i posebnih ovlasti ako postoji smanjenje zdravstvene sposobnosti imatelja dozvole ili ako je imatelj dozvole pod utjecajem bilo koje psihoaktivne supstance</p> <p>b) da operator zrakoplova poduzme odgovarajuće mjere i osigura da dispečer ne obavlja poslove dispečera u slučaju kada:</p> <ol style="list-style-type: none">I. postoji sumnja glede stručnosti dispečera, ili seII. dispečer više ne smatra sposobnim za obavljanje zadaća vezanih uz dozvolu ili posebnu ovlast, ili jeIII. temeljem redovnog ili izvanrednog liječničkog pregleda ustanovljeno da dispečer ne udovoljava zdravstvenim kriterijima ili je ocijenjeno zdravstveno nesposobnim za obavljanje zadaća vezanih uz dozvolu, ili seIV. dispečer sa posebnom ovlasti instruktora više ne smatra stručnim za pružanje osposobljavanja.V. ne udovoljava nekom od slijedećih uvjeta:<ol style="list-style-type: none">1) uspješno završena operatorova posebna obuka koja je u skladu sa specifičnim sadržajem njegove odobrene operativne kontrole i nadzora letaćkih operacija.2) da je u zadnjih 12 mjeseci odradio barem jedan let za stjecanje ovlasti, u pilotskoj kabini, iznad područja izvođenja operacija za koje će dispečer biti nadležan. Taj let trebao bi imati slijetanja na što više prikladnih aerodroma. <p><i>Napomena: Za let čija je svrha stjecanje ovlasti, dispečer mora biti u mogućnosti pratiti međusobnu i radio komunikaciju letačke posade kao i biti u mogućnosti motriti aktivnosti letačke posade.</i></p> <ol style="list-style-type: none">3) da je operatoru dokazao znanje:<ol style="list-style-type: none">a) sadržaja operativnog priručnikab) radio komunikacijske opreme u zrakoplovima i;c) o navigacijskoj opremi u zrakoplovimaVI. operatoru nije dokazao znanje o slijedećim detaljima vezanim uz vrste operacija i područja izvođenja operacija za koje će dispečer biti nadležan tijekom svog rada;<ol style="list-style-type: none">1) sezonski meteorološki uvjeti i izvori meteoroloških informacija2) utjecaj meteoroloških uvjeta na prijem radio signala u zrakoplovima koji se koriste	<p><i>which the license or special authorizations is revoked without proper supervision;</i></p> <p>III. <i>to prevent license holder using privileges of license during reduction of medical fitness or under influence of any psychoactive substance</i></p> <p>b) <i>operator to assure and take all necessary steps to prevent Dispatcher from duties when :</i></p> <ol style="list-style-type: none">I. <i>there is suspicion regarding dispatcher's qualification</i>II. <i>Dispatcher is no longer considered qualified for duties</i>III. <i>according to regular or special medical assessment dispatcher is no longer fit for duties, or</i>IV. <i>Dispatcher with special authorization of instructor is no longer qualified for training duties</i>V. <i>is not fulfilling one of the following items:</i><ol style="list-style-type: none">1) <i>satisfactorily completed an operator-specific training course that addresses all the specific components of its approved method of control and supervision of flight operations</i>2) <i>within the preceding 12 months, made at least a one-way qualification flight in the flight crew compartment of each type of an aeroplane over any area for which that individual is authorized to exercise flight supervision. The flight should include landings at as many aerodromes as practicable;</i> <p><i>Note. For the purpose of the qualification flight, Dispatcher must be able to monitor the flight crew intercommunication system and radio communications, and be able to observe the actions of the flight crew.</i></p> <ol style="list-style-type: none">3) <i>demonstrate to the operator a knowledge of:</i><ol style="list-style-type: none">a) <i>the contents of the operations manual</i>b) <i>the radio equipment in the aeroplanes used; and</i>c) <i>the navigation equipment in the aeroplanes used;</i>VI. <i>do not demonstrate to the operator a knowledge of the following details concerning operations for which the dispatcher is responsible and areas in which that individual is authorized to exercise flight supervision:</i><ol style="list-style-type: none">1) <i>the seasonal meteorological conditions and the sources of meteorological information;</i>2) <i>the effects of meteorological conditions on radio reception in the aeroplanes used;</i>
--	--



REPUBLIKA SRBIJA

Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>3) posebnosti i ograničenja svakog posebnog navigacijskog sustava koji se koristi u izvođenju operacija, i;</p> <p>4) instrukcije za utovar zrakoplova</p> <p>VII. operatoru nije dokazao znanje i vještine u odnosu na ljudske sposobnosti i ograničenja važnima za poslove dispečera i;</p> <p>VIII. operatoru nije dokazao mogućnost obavljanja dužnosti opisanih u točki 3. ove Sigurnosne direktive</p> <p>c) da svaki pojedini dispečer:</p> <p>I. bude pravilno osposobljen i kvalificiran za izvršavanje dodijeljenih zadataka;</p> <p>II. ima i održava potrebno znanje o ograničenjima koja se primjenjuju kod obavljanja poslova u svezi sigurnosti;</p> <p>III. ne preuzima dodijeljene operativne zadatke vezane uz sigurnost ako ima saznanja ili sumnje da zbog svog fizičkog ili mentalnog stanja nije sposoban obavljati takve poslove.</p> <p>Točka 6. OBAVLJANJE STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA</p> <p>1. Stručno osposobljavanje dispečera mora biti obavljeno, prema programima za stručno osposobljavanje i provjeru stručne sposobnosti, utvrđenima ovom Sigurnosnom direktivom</p> <p>2. Osnovno osposobljavanje mogu obavljati osobe koje odredi operator zrakoplova, za koje je operator dužan utvrditi i dokumentirati posjedovanje odgovarajućih kvalifikacija i potrebnoga znanja.</p> <p>3. Praktično osposobljavanje se mora obaviti kod operatora zrakoplova. Praktično osposobljavanje mogu obavljati osobe koje odredi operator zrakoplova, a koje udovoljavaju zahtjevima iz točke 8. stavka 3, ove Sigurnosne direktive.</p> <p>4. Kada operator zrakoplova prihvata osnovno osposobljavanje obavljeno u drugoj organizaciji, dužan je utvrditi sukladnost programa osnovnoga osposobljavanja sa zahtjevima ove Sigurnosne direktive.</p> <p>Točka 7. PROGRAMI ZA STRUČNO SPOSOBLJAVANJE</p> <p>1. Stručno osposobljavanje za stjecanje dozvole i</p>	<p>3) <i>the peculiarities and limitations of each navigation system which is used by the operation; and</i></p> <p>4) <i>the aeroplane loading instructions;</i></p> <p>VII. <i>do not demonstrate to the operator knowledge and skills related to human performance relevant to dispatch duties; and</i></p> <p>VIII. <i>do not demonstrate to the operator the ability to perform the duties specified in item 3 of this ASO.</i></p> <p>c) <i>Individual Dispatcher :</i></p> <p>I. <i>be properly trained and qualified for assigned duties</i></p> <p>II. <i>should have and maintain knowledge regarding limitations related to safety of assigned duties</i></p> <p>III. <i>should not take assigned duties related to the safety of operations, in case of derogation or suspicion of his mental or medical fitness.</i></p> <p>Item 6. TRAINING</p> <p>1. <i>Training of Dispatcher shall be done in accordance with training programmes defined by this Air Safety Order</i></p> <p>2. <i>Basic training could be done by persons appointed by the aircraft operator. Aircraft operator shall ascertain and document qualifications of persons nominated to conduct the training.</i></p> <p>3. <i>Practical training shall be done by operator and by qualified person appointed by Operator, complying with item 8. para 3. of this Air Safety Order.</i></p> <p>4. <i>When operator accept initial training performed by other organization, it remains responsible for establishing conformity of their programme with this Air Safety Order.</i></p> <p>Item 7. TRAINING PROGRAMMES</p> <p>1. <i>Training for issuing of license and special</i></p>
--	--



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>posebnih ovlasti utvrđenih odredbama ove Sigurnosne direktive, obavlja se prema prihvaćenim programima za stručno osposobljavanje sadržanima u Operativnom priručniku operatora zrakoplova.</p> <p>2. Programom osposobljavanja moraju biti definirana područja osposobljavanja, organizacija, trajanje osposobljavanja i postupci, te kriteriji za provođenje i ocjenu ispita.</p> <p>3. Operator zrakoplova koji provodi osposobljavanje dužan je kroz sustav osiguranja kvalitete periodički, a najmanje jedan puta u periodu od dvije godine utvrditi potrebu izmjene programa osposobljavanja u svrhu utvrđivanja njegove efektivnosti, odnosno prilagodbe uslijed promjena u sustavu ili sukladnosti s primjenjivim standardima.</p> <p>Točka 8. TIJEK STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA ZA INICIJALNO STJECANJE DOZVOLE</p> <p>1. Tijek stručnog osposobljavanja za dispečera, čine:</p> <p>a) osnovno osposobljavanje (Basic Training)</p> <p>b) osposobljavanje na radnom mjestu (u daljnjem tekstu: praktično osposobljavanje)</p> <p>2. Osnovno i praktično osposobljavanje mora se provesti u skladu s programom osposobljavanja i sadržajem stručnog osposobljavanja utvrđenim u ICAO Dokumentu DOC 7192-AN/857Part D-3.</p> <p>3. Praktično osposobljavanje pripravnika na radnom mjestu može obavljati osoba s valjanom dozvolom dispečera i sa posebnom ovlasti instruktora, odnosno i dispečer sa najmanje tri godine iskustva na odgovarajućim poslovima i zadaćama. Praktično osposobljavanje na radnom mjestu mora se provoditi u operativnom okruženju na odgovarajućim operativnim radnim mjestima.</p> <p>4. Praktično osposobljavanje uključuje teorijski i praktični dio osposobljavanja tijekom kojega pripravnik, za stjecanje odgovarajuće dozvole, odnosno propisane posebne ovlasti, stječe potrebna praktična znanja i sposobnosti koja se odnose na radno mjesto.</p> <p>5. Praktično osposobljavanje, nakon uspješno završenog osnovnog osposobljavanja za</p>	<p><i>authorizations, defined in this Air Safety Order, shall be performed according to accepted training programmes which are part of Operator's Operational Manual.</i></p> <p>2. <i>Training programme shall define area of training, organization, duration, procedures and criteria for training exams.</i></p> <p>3. <i>Operator performing training should through Quality assurance audit plan, at least once in period of two years, establish measures for correction of training programmers in order to comply with effectiveness and newly implemented systems and standards.</i></p> <p>Item 8. INITIAL TRAINING</p> <p>1. <i>Initial training consists of:</i></p> <p>a) <i>Basic Training</i></p> <p>b) <i>On the Job Training (OJT)</i></p> <p>2. <i>Basic and On the Job Training shall be done according to Training programme based on ICAO Doc 7192-AN/857Part D-3</i></p> <p>3. <i>On the Job Training of Trainee could be performed by person with valid dispatcher license and Instructor special authorization , or with valid Flight Dispatcher license and experience of not less then 3 years on the applicable duties. On the Job Training should be performed in operational environment and applicable operations control positions.</i></p> <p>4. <i>On the Job Training of Trainee consist of theoretical and practical part. During training, Trainee acquires practical knowledge and skills needed to perform his assigned duties as Dispatcher.</i></p> <p>5. <i>On the Job Training shall be completed in period of 12 months following the completion of basic</i></p>
--	--



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>stjecanje dozvole i posebne ovlasti mora se dovršiti u roku od 12 mjeseci nakon završenog osnovnog osposobljavanja, i mora trajati najmanje 90 radnih dana, uz stalno praćenje i ocjenjivanje napretka pripravnika od strane instruktora.</p> <p>6. Ukoliko se praktično osposobljavanje ne dovrši u roku iz stavka 5. ove točke, pripravnik mora ponovo položiti ispit iz osnovnoga osposobljavanja.</p> <p>Točka 9. ISPITI ZA STJECANJE DOZVOLE I POSEBNE OVLASTI</p> <p>1. Nakon završenog osnovnoga osposobljavanja operator mora provesti teorijski ispit u svrhu provjere znanja pripravnika. Teorijski dio ispita mora obuhvatiti predmete u skladu sa sadržajem stručnog osposobljavanja.</p> <p>2. Pripravnik polaže praktični dio ispita nakon uspješno završenog praktičnoga osposobljavanja i pozitivnog mišljenja instruktora. Praktični dio ispita provodi se na operativnom radnom mjestu.</p> <p>3. Ispite provodi operator zrakoplova u skladu sa prihvaćenim programom osposobljavanja</p> <p>4. Operator zrakoplova mora pripravniku izdati svjedodžbu o uspješno provedenom osposobljavanju.</p> <p>Točka 10. IZDAVANJE DOZVOLA I POSEBNE OVLASTI</p> <p>1. Osobi koja je položila ispit iz točke 9. ove Sigurnosne direktive, operator zrakoplova može izdati dozvolu dispečera samo ukoliko ta osoba ispunjava uvjete za izdavanje dozvole dispečera, navedene u ICAO Aneks 1, koji su primjenjivi na:</p> <p>1.1. Dob Ne smije biti mlađi/a od 21 godinu.</p> <p>1.2. Znanje Mora dokazati znanje primjereno pravima i obvezama odobrenim imatelju dozvole dispečera, u najmanje slijedećim područjima:</p> <p>1.2.1. Zrakoplovno pravo</p> <p>a) pravila i propisi koji se odnose na imatelja dozvole dispečera, odgovarajuće službe, praksu i postupke u zračnom prometu;</p>	<p><i>training and last at least 90 working days, constantly under supervision and progress assessment of assigned instructor.</i></p> <p>6. <i>If On the Job Training is not completed in period mentioned in item 5 of this Air Safety Order, Trainee should successfully completed Basic Training exam again.</i></p> <p>Item 9. LICENSE AND SPECIAL AUTHORIZATIONS EXAM</p> <p>1. <i>Operator shall conduct an exam for Trainees upon completion of Basic Training in accordance with syllabus of Training programme.</i></p> <p>2. <i>Practical part of an exam, Trainee shall conduct after successfully completing Basic Training and positive recommendation from Instructor</i></p> <p>3. <i>Exams are conducted by operator in accordance with accepted Training programmes.</i></p> <p>4. <i>An Operator shall issue a Certificate of completion of the training to Trainee upon successfully..</i></p> <p>Item 10. ISSUING OF LICENSE AND SPECIAL AUTHORIZATIONS</p> <p>1. <i>Person who successfully passes an exam mentioned in item 9. of this Air Safety Order, may be granted a license by the Operator only if fulfilling requirements from ICAO Annex 1, applicable to:</i></p> <p>1.1. Age <i>Person shall be not less than 21 years of age.</i></p> <p>1.2. Knowledge <i>Person shall have demonstrated a level of knowledge appropriate to the privileges granted to the holder of a dispatcher license, in at least the following subjects:</i></p> <p>1.2.1. <i>Air law</i></p> <p>a) <i>rules and regulations relevant to the holder of a dispatcher license; appropriate air traffic services practices and procedures;</i></p>
---	---



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>1.2.2. Opće znanje o zrakoplovima</p> <p>b) osnove rada zrakoplovnih pogonskih jedinica, sustava i instrumenata,</p> <p>c) operativna ograničenja zrakoplova i pogonskih jedinica.</p> <p>d) lista minimalne opreme;</p> <p>1.2.3. Izračun letnih performansi, postupci planiranja i utovara.</p> <p>e) utjecaj utovara i rasporeda mase na performanse zrakoplova i letne karakteristike, izračun mase i uravnoteženja;</p> <p>f) operativno planiranje leta; izračun potrošnje goriva i maksimalnog trajanja leta s određenom količinom goriva; postupci za odabir alternativnog aerodroma, kontrola krstarenja na ruti, operacije produženog doleta,</p> <p>g) priprema i prijavljivanje ATS plana leta,</p> <p>h) osnovni principi računalnih sistema za planiranje leta;</p> <p>1.2.4. Ljudske sposobnosti i ograničenja</p> <p>i) ljudske sposobnosti i ograničenja koje se odnose na dužnosti dispečera;</p> <p>1.2.5. Meteorologija</p> <p>j) zrakoplovna meteorologija; kretanja sustava fronti; sastav fronti; porijeklo i osobine značajnih vremenskih pojava koje utječu na uvjete polijetanja, krstarenja i slijetanja.</p> <p>k) tumačenje i primjena zrakoplovnih meteoroloških izvješća, karata i prognoza; kodova i skraćenica; upotreba i pribavljanje meteoroloških informacija;</p> <p>1.2.6. Navigacija</p> <p>l) osnove zrakoplovne navigacije s posebnim osvrtom na instrumentalno letenje;</p> <p>1.2.7. Operativni postupci</p> <p>m) upotreba aeronautičke dokumentacije</p> <p>n) operativni postupci za prijevoz tereta i opasnih roba;</p> <p>o) postupci u slučaju nezgoda i nesreća, hitni postupci u letu;</p> <p>p) postupci u slučaju nezakonitog ometanja i sabotaze zrakoplova;</p> <p>1.2.8. Osnove leta</p> <p>q) osnove leta koje se odnose na odgovarajuću kategoriju zrakoplova; i</p>	<p>1.2.2 Aircraft general knowledge</p> <p>b) principles of operation of aero plane power plants, systems and instruments;</p> <p>c) operating limitations of aero planes and power plants;</p> <p>d) minimum equipment list;</p> <p>1.2.3. Flight performance calculation, planning procedures and loading</p> <p>e) effects of loading and mass distribution on aircraft performance and flight characteristics; mass and balance calculations;</p> <p>f) operational flight planning; fuel consumption and endurance calculations; alternate aerodrome selection procedures; en-route cruise control; extended range operation;</p> <p>g) preparation and filing of air traffic services flight plans;</p> <p>h) basic principles of computer-assisted planning systems;</p> <p>1.2.4. Human performance</p> <p>i) human performance relevant to dispatch duties;</p> <p>1.2.5. Meteorology</p> <p>j) aeronautical meteorology; the movement of pressure systems; the structure of fronts, and the origin and characteristics of significant weather phenomena which affect take-off, en-route and landing conditions;</p> <p>k) interpretation and application of aeronautical meteorological reports, charts and forecasts; codes and abbreviations; use of, and procedures for obtaining, meteorological information;</p> <p>1.2.6. Navigation</p> <p>l) principles of air navigation with particular reference to instrument flight;</p> <p>1.2.7. Operational procedures</p> <p>m) use of aeronautical documentation;</p> <p>n) operational procedures for the carriage of freight and dangerous goods;</p> <p>o) procedures relating to aircraft accidents and incidents; emergency flight procedures</p> <p>p) procedures relating to unlawful interference and sabotage of aircraft;</p> <p>1.2.8. Principles of flight</p> <p>q) principles of flight relating to the appropriate category of aircraft; and</p>
--	---



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>1.2.9. Radio komunikacija</p> <p>r) postupci za komunikaciju sa zrakoplovom i zemaljskim stanicama</p> <p>1.3. Iskustvo</p> <p>1.3.1. Mora imati slijedeće iskustvo:</p> <p>a) ukupno dvije godine službe u jednoj od ili kombinaciji slijedećih pozicija navedenih u 1) do 3) ovoga stavka, uz uvjet da u bilo kojoj kombinaciji iskustva, vrijeme provedeno na bilo kojoj poziciji mora biti najmanje jednu godinu:</p> <ol style="list-style-type: none">1) član letačke posade u zračnom prijevozu; ili2) meteorolog u organizaciji koja se bavi otpremom zrakoplova u zračnom prijevozu; ili3) kontrolor leta; ili <p>b) uspješno završio odgovarajuće osposobljavanje</p> <p>1.4. Vještine</p> <p>Mora dokazati slijedeće vještine:</p> <p>a) izraditi točnu i operativno prihvatljivu vremensku analizu iz niza dnevnih meteoroloških karata i izvješća; pružiti operativno valjani briefing u svezi s vremenskim uvjetima u području određene rute, predvidjeti meteorološke trendove koji se odnose na zračni prijevoz s posebnim naglaskom na određeni i alternativni aerodrom;</p> <p>b) odrediti optimalnu rutu leta za dani segment i izraditi plan leta ručno i/ili pomoću računala; i</p> <p>c) pružiti operativnu i svaku drugu podršku u letu u aktualnim ili simuliranim vremenskim uvjetima; u skladu s dužnostima imatelja dozvole dispečera, te ukoliko ona udovoljava drugim uvjetima propisanim ovom Sigurnosnom direktivom.</p> <p>2. U dozvolu se upisuju i posebne ovlasti, ukoliko je primjenjivo.</p>	<p>1.2.9. <i>Radio communication</i></p> <p>r) <i>procedures for communicating with aircraft and relevant ground stations.</i></p> <p>1.3. Experience</p> <p>1.3.1. <i>The applicant shall have gained the following experience:</i></p> <p>a) <i>a total of two years of service in any one or in any combination of the capacities specified in 1) to 3) inclusive, provided that in any combination of experience the period serviced in any capacity shall be at least one year:</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. <i>a flight crew member in air transportation; or</i>2. <i>a meteorologist in an organization dispatching aircraft in air transportation; or</i>3. <i>or an air traffic controller;</i> <p>b) <i>or have successfully completed a course of approved training</i></p> <p>1.4. Skills</p> <p><i>Person shall demonstrate the ability to:</i></p> <p>a) <i>analysis from a series of daily weather maps and weather reports; provide an operationally valid briefing on weather conditions prevailing in the general neighborhood of a specific air route; forecast weather trends pertinent to air transportation with particular reference to destination and alternates;</i></p> <p>b) <i>determine the optimum flight path for a given segment, and create accurate manual and/or computer generated flight plans; and</i></p> <p>c) <i>provide operating supervision and all other assistance to a flight in actual or simulated adverse weather conditions, as appropriate to the duties of the holder of a dispatcher license, and other requirements regulated by this Air Safety Order.</i></p> <p>2. <i>Special authorizations could be inserted in license, if applicable.</i></p>
--	---



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>3. Operator zrakoplova dužan je izdati novi obrazac dozvole u slučaju promjene osobnih podataka, odnosno kada se određene rubrike dozvole za rad popune ili nakon oštećenja ili gubitka dozvole.</p> <p>Točka 11. VALJANOST DOZVOLE I POSEBNIH OVLASTI</p> <ol style="list-style-type: none">1. Dozvola dispečera i pripadajuće posebne ovlasti izdaju se s rokom valjanosti od 24 mjeseca.2. Operator je dužan osobi oduzeti dozvolu i/ili posebnu ovlast kada ona više ne udovoljava uvjetima propisanim ovom Sigurnosnom direktivom. <p>Točka 12. SADRŽAJ DOZVOLE DISPEČERA</p> <ol style="list-style-type: none">1. Dozvola dispečera je neprenosiva i njome se dokazuje osposobljenost osobe koja radi na poslovima pripreme, otpreme i praćenja leta.2. Dozvola mora sadržavati sljedeće informacije:<ol style="list-style-type: none">I. naziv operatora koji je izdao dozvolu;II. naziv dozvole (masna slova);III. serijski broj dozvole;IV. ime i prezime imatelja;V. datum rođenja imatelja;VI. adresa imatelja;VII. državljanstvo imatelja;VIII. vlastoručni potpis imatelja;IX. rok valjanosti dozvole i posebnih ovlasti;X. datum izdavanja i potpis ovlaštene osobe operatora;XI. pečat operatora zrakoplova koji izdaje dozvoluXII. posebne ovlasti, kada je primjenjivoXIII. prostor za primjedbe i ograničenja.3. Dozvola dispečera mora biti napisana latiničnim pismom i arapskim brojkama, a naslovi i tekst moraju biti napisani na hrvatskom i engleskom jeziku. Ispred ili iza naslova rubrike mora biti napisan rimski broj rubrike u okruglim zagradama, npr. (IV).4. Podaci koji su promjenjivi mogu biti upisani na odvojivi dio koji s ostalim dijelom pripadajuće dozvole čini cjelinu. Odvojivi dio mora imati isti serijski broj pripadajuće dozvole i na njemu mora biti na hrvatskom i engleskom jeziku naznačeno da je sastavni dio dozvole.	<p>3. Operator is obliged to issue new license form in case of change of personal records, when all columns are filled up, or in case of damaged or lost license.</p> <p>Item 11. VALIDITY OF LICENSE AND SPECIAL AUTHORIZATIONS</p> <ol style="list-style-type: none">1. License and pertaining special authorizations are valid for period of 24 months2. Operator is obliged to withdraw license and/or pertaining special authorizations in case of noncompliance with this Air Safety Order <p>Item 12. CONTENTS OF DISPATCHER LICENSE</p> <ol style="list-style-type: none">1. Dispatcher license is not transferable and it is proving qualification of person assigned to duties of Dispatcher.2. License shall contain following items:<ol style="list-style-type: none">I. name of issuing operatorII. license title (bold letters)III. license serial numberIV. holder's name and surnameV. holder's date of birthVI. holder's addressVII. holder's citizenshipVIII. holder's signatureIX. validity of license and special authorizationsX. date of issuing and signature of authorized personXI. issuing operator's stampXII. special authorizations (if applicable)XIII. columns for remarks and limitations3. Latin alphabet and Arabic numbers shall be used, titles and text both on Croatian and English language. Roman numbers shall be used in front or at the end of column. (i.e. IV)4. License could contain separate part for changeable records and with rest part form entire license. Separate part must have the same serial number as associated license and must be stated on Croatian and English that it is integral part of license.
---	---



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>Točka 13. POSEBNA OVLAŠT</p> <ol style="list-style-type: none">Operator zrakoplova može dispečeru u dozvolu upisati i posebnu ovlašt instruktora pod uvjetom da:<ol style="list-style-type: none">Ima valjanu dozvolu dispečera; ida je u zadnje 3 godine neprekidno obavljao poslove dispečera.Operator zrakoplova može dispečeru u dozvolu upisati i druge posebne ovlašt (npr. ETOPS) koje su u svezi sa specifičnostima izvođenja operacija kada je tako predvidio u programu osposobljavanja, te kada dispečer udovolji definiranim uvjetima.	<p>Item 13. SPECIAL AUTHORIZATIONS</p> <ol style="list-style-type: none">Operator could issue Instructor's special authorization under following conditions:<ol style="list-style-type: none">Dispatcher have valid licenseperforming dispatcher duties in last 3 consecutive yearsOperator could issue other special authorizations (i.e. ETOPS) related to approved operational control and accepted as part of Training programme, if Dispatcher is fulfilling all requirements.
<p>Točka 14. OBNAVLJANJE DOZVOLE</p> <ol style="list-style-type: none">Dozvola dispečera koja je prestala vrijediti u skladu s odredbama točke 17. ove Sigurnosne direktive, može se na njegov zahtjev i uz pozitivno mišljenje instruktora, obnoviti ako položi praktični dio ispita u skladu s odredbama točke 9. podtočke 2. ove Sigurnosne direktive.Dozvola dispečera kod koje je valjanost istekla za više od 36 mjeseci iz bilo kojih razloga, može se obnoviti ako osoba osim ispita iz stavka 1. ovoga članka položi i teorijski dio ispita u skladu s točkom 9. Stavka 2. ove Sigurnosne direktive.	<p>Item 14. REVALIDATION OF LICENSE</p> <ol style="list-style-type: none">Dispatcher license with expired validity according to item 17. of this Air Safety Order could be revalidated on dispatcher's request and positive opinion of Instructor, if successfully complete practical part of an exam according to item 9. para 2. of this Air Safety Order.Dispatcher license with expired validity for more than 36 months due to no specific reason, could be revalidated in case that person from item 14. para 1. successfully complete and theoretical part of exam according to item 9. of this Air Safety Order
<p>Točka 15. ODRŽAVANJE VALJANOSTI DOZVOLE I POSEBNE OVLAŠTI</p> <p>Nakon svakog prekida u radu u trajanju duljem od 2 mjeseca, a kraćem od 6 mjeseci, operator zrakoplova mora osigurati da instruktor provjerom na operativnom radnom mjestu utvrdi stručnu sposobnost imatelja dozvole i posebne ovlašt. Ako imatelj dozvole i posebne ovlašt ima prekid u radu duži od 6 mjeseci, mora u potrebnom trajanju, a prema mišljenju instruktora, obaviti osposobljavanje na radnom mjestu, te provjerom pred instruktorom dokazati svoju stručnu sposobnost</p>	<p>Item 15. MAINTAINING VALIDITY OF LICENSE AND SPECIAL AUTHORIZATIONS</p> <p>After any interruption of performing of Dispatcher 's duties longer then 2 months, but not more then 6 months, an Operator is obliged to assure that Instructor checks, at operations position, license and special authorizations holder qualifications. If license and special authorization holder is having an interruption of performing of Dispatcher's duties longer than 6 months, he/she shall in an adequate period, according to Instructor's opinion, perform On the Job Training and prove his/her qualifications.</p>
<p>Točka 16. PERIODIČKO OSPOSABLJAVANJE I PROVJERA STRUČNE SPOSOBNOSTI IMATELJA DOZVOLE I POSEBNE OVLAŠTI</p> <ol style="list-style-type: none">Operator zrakoplova mora provesti osposobljavanje u razmacima ne većim od dvije godine kako bi se osiguralo da znanje dispečera ostane na zahtijevanoj razini, tako da može u cijelosti obavljati svoje dužnosti.	<p>Item 16. RECURRENT TRAINING AND LICENSE AND SPECIAL AUTHORIZATIONS CHECK</p> <ol style="list-style-type: none">Operator shall conduct recurrent training in period of not longer then 2 years, in order to assure requested level of Dispatcher 's qualification for performing his/her duties.



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>2. Provjera stručne sposobnosti imatelja dozvole i posebne ovlasti može biti redovna i izvanredna. Provjera može biti u pisanom ili usmenom obliku i/ili provjera stručne sposobnosti i vještine na operativnom radnom mjestu.</p> <p>3. Redovna provjera iz stavka 2. ove točke mora se obaviti u utvrđenim redovitim rokovima.</p> <p>4. Izvanredna provjera iz stavka 2. ove točke obavlja se:</p> <ul style="list-style-type: none">a) nakon svakog prekida u radu u skladu s odredbama članka 16. ove Sigurnosne direktive.b) ako se opravdano posumnja u stručnu sposobnost imatelja dozvole,c) nakon svakog stručnog osposobljavanja u svrhu stjecanja posebnih ovlasti ili proširenja znanja i stručnih sposobnosti,d) pri promjeni radnih operativnih sustava i operativnih radnih postupakae) ukoliko bi imatelj dozvole svojim ponašanjem ili postupcima mogao ugroziti sigurnost zračnog prometa. <p>5. Izvanrednu provjeru iz stavka 4. ove točke može na prijedlog instruktora ili neposrednog rukovoditelja odrediti ovlaštena osoba operatora zrakoplova. Redovnu provjeru te izvanrednu provjeru iz stavka 4. podtočke a), c) i d), ove točke, obavlja instruktor. Izvanrednu provjeru iz stavka 4. podtočke b) i e) ove točke obavlja povjerenstvo određeno od strane operatora od tri člana kompetentnih u području letačkih operacija.</p> <p>Točka 17. ODUZIMANJE I PRESTANAK VALJANOSTI DOZVOLE I POSEBNE OVLAŠTI</p> <p>1. Operator zrakoplova dužan je dispečeru oduzeti dozvolu, ukinuti njenu valjanost, i osigurati da on/ona ne obavlja poslove dispečera ukoliko:</p> <ul style="list-style-type: none">a) se provjerom iz točke 16. ove Sigurnosne direktive utvrdi da nije sposoban obavljati poslove i zadaće za koja su mu izdana dozvola i/ili posebne ovlasti,b) se utvrdi da je dispečer psihički ili fizički nesposoban za obavljanje poslova i zadaća za koja su mu izdana dozvola i/ili posebna ovlasti,	<p>2. <i>License and special authorizations holder's check could be scheduled and nonscheduled. Check could be in written or verbal form and/or practical part at operations position.</i></p> <p>3. <i>Scheduled checks should be performed in scheduled regular periods.</i></p> <p>4. <i>Unscheduled check stated in 16. para1. shall be performed:</i></p> <ul style="list-style-type: none">a) <i>after any interruption of duties according to item 16</i>b) <i>in case of any reasonably doubt about license and special authorizations holder's qualifications</i>c) <i>after any specialized training regarding license and special authorizations holder's duties</i>d) <i>in case of changing of procedures or technology related to operations</i>e) <i>when license and special authorizations holder could have endangered safety of operations</i> <p>5. <i>Unscheduled check, according to item 16.4 of this Air Safety Order, could be ordered by Operator's Authorized person, following recommendation from Instructor or Operations control Manager. Scheduled and unscheduled checks according to items 16.4 a),c) and d) are conducted by Instructor. Unscheduled checks according to items 16.4 b) and e) are conducted by Committee appointed by Operator, consisting three members competent in area of Flight operations.</i></p> <p>Item 17. SUSPENSION AND EXPIRATION OF VALIDITY OF LICENSE AND SPECIAL AUTHORIZATIONS</p> <p>1. <i>Operator is obliged to suspend , terminate validity and not allow dispatcher to perform his/her duties if:</i></p> <ul style="list-style-type: none">a) <i>he/she does not prove his/her qualifications for performing assigned duties, during checks according to item 16. of this Air Safety Order.</i>b) <i>he/she is not physically or mentally capable to perform assigned duties.</i>c) <i>he/she is under suspension.</i>
--	--



Sigurnosna direktiva Air Safety Order

<p>c) je protiv te osobe izrečena sigurnosna ili zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih poslova dok te mjere traju.</p> <p>d) je operator zrakoplova utvrdio kako osoba ne udovoljava uvjetima za izdavanje dozvole propisanim točkom 10. i drugim odredbama ove Sigurnosne direktive.</p> <p>Točka 18. PRIZNAVANJE SVJEDODŽBI I DOZVOLA</p> <p>Kada operator zrakoplova zapošljava osobu koja je već osposobljena i koja je obavljala poslove dispečera u drugoj organizaciji ili posjeduje svjedodžbu i/ili dozvolu dispečera izdanu od strane druge organizacije dužan je utvrditi razlike između programa osposobljavanja, sa posebnim naglaskom na specifičnosti sustava operatora, i provesti provjeru teoretskoga i praktičnoga znanja u odnosu na utvrđene razlike.</p> <p>Točka 19. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE</p> <p>Operatori zrakoplova koji provode metodu operativne kontrole letačkih operacija, koja podrazumijeva pripremu, otpremu i praćenje leta od strane dispečera dužni su u roku od 6 mjeseci udovoljiti odredbama ove Sigurnosne direktive.</p>	<p>d) <i>he determines that person does not comply with requirements for issuance of license and special authorizations according to item 10. and other requirements of this Air Safety Order.</i></p> <p>Item 18. RECOGNITION OF CERTIFICATES AND LICENSES</p> <p><i>If operator employs person with previous training and working experience in other organization or with Certificate or/and license issued by other organization, its obligation is to define discrepancies between training programmes, especially regarding to operator's systems and perform theoretical and practical exams if any discrepancies are found.</i></p> <p>Item 19. TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS</p> <p><i>Operators performing approved method of operational control, which include Flight preparation, Flight dispatch and Flight watch performed by flight Flight Operations Officer/Flight Dispatcher, are obliged to comply with this Air Safety Order in period of 6 months.</i></p>
---	--

U Zagrebu, 05.07.2010.

Za Agenciju za civilno zrakoplovstvo:
For Croatian Civil Aviation Agency:

Omer Pita, dipl.ing.
Direktor